

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi

LLO – 4101-11-07/2013
P/13/181

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi
ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź
T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90
llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/181 – Efektywność ekologiczna wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (w ramach powyższej kontroli dokonano sprawdzenia realizacji docelowego układu gospodarki osadowej na terenie Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Koluszkach).
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Lech Popławski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli Nr 86007 z dnia 12 czerwca 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1 – 2)
Jednostka kontrolowana	Koluszkowskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Koluszkach, ul. Mickiewicza 4, /kod 95 – 040 Koluszki/, Regon 100 184 847, zwane „Spółką”.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Tomasz Szczegielniak – Prezes Zarządu, Mateusz Karwowski i Adam Johan – Członkowie Zarządu. (dowód: akta kontroli str. 3 – 5)

II. Ocena kontrolowanej działalności.

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki¹ w zakresie realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Realizacja docelowego układu gospodarki osadowej na terenie Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Koluszkach, przy ul. Reymonta”, zwanego „modernizacją oczyszczalni ścieków”, dofinansowanego ze środków pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, zwanego „Funduszem”.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Pozytywna ocenę uzasadniają stwierdzone w toku kontroli, następujące ustalenia:

1. Wykonanie modernizacji oczyszczalni ścieków zgodnie z warunkami umowy pożyczki, w tym harmonogramem rzeczowo – finansowym.
2. Osiągnięcie planowanego efektu rzeczowego i ekologicznego, zgodnie z umową pożyczki.
3. Wykorzystanie w całości otrzymanej pomocy finansowej, zgodnie z przeznaczeniem.
4. Terminowe dokonanie spłat pożyczki, pozwalało uzyskać 40% umorzenia pożyczki, zgodnie z warunkami umowy.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości i negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego.

Opis stanu
faktycznego

1. Spółka zawarła z Funduszem umowę pożyczki Nr 130/OZ/P/2007 w dniu 17 października 2007 r., zwaną „umową pożyczki”, na dofinansowanie zadania inwestycyjnego modernizacji oczyszczalni ścieków. Udzielona pożyczka w kwocie 1.909.800 zł, podzielona została na transze. Powyższa umowa zmieniana była w drodze kolejnych 4 aneksów, które dotyczyły: liczby transz pożyczki i terminów ich przekazania, zmiany harmonogramu rzeczowo-finansowego zadania, zmiany numeru rachunku bankowego Funduszu, terminu spłaty jednej raty pożyczki oraz warunków umorzenia części pożyczki. Umowa pożyczki m.in. zobowiązywała Spółkę do wyboru wykonawcy realizowanego zadania, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych².

Ustalono, że Spółka zawarła umowę Nr 06/WI/04/2007/W w dniu 10 września 2007 r. z „SAN-BUD” Przedsiębiorstwem Usługowo – Produkcyjnym Edward Rataj z/s w Kaliszu, zwanym „Wykonawcą”, na roboty modernizacji oczyszczalni ścieków, za wynagrodzeniem ryczałtowym brutto 2.957.605,50 zł. Spółka przeprowadziła postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na modernizację oczyszczalni ścieków w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie przepisów art. 39 Prawa zamówień publicznych, gdzie wartość zamówienia była niższa niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 Prawa zamówień publicznych³. Z protokołu postępowania o udzielenie zamówienia m.in. wynika, że spośród kryteriów wyboru oferty, przyjęto jedno kryterium – cena (100%). Wpłynęły 2 ważne oferty, wybrano ofertę o najniższej cenie, zgodną z umową zawartą z Wykonawcą. Z treści tej umowy wynika m.in., że wniesione zostało zabezpieczenie należytego wykonania umowy (147.880,27 zł), udzielono także gwarancji na okres 36 miesięcy od daty odbioru końcowego oraz zawarto postanowienia o karach umownych, za nieterminowe wykonanie umowy lub odstąpienie od umowy.

(dowód: akta kontroli str. 6 – 45, 46 – 71)

2. Ustalono, że realizacja modernizacji oczyszczalni ścieków przebiegała zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym zadania po zmianach (wprowadzonym aneksem Nr 1 z dnia 17 stycznia 2008 r. do umowy pożyczki). Wykonane części robót dokumentowane były protokółami odbioru wykonanych robót, będących załącznikami do faktur częściowych. Z faktur oraz przelewów bankowych dot. realizacji ww. zadania ustalono, że faktury te zostały zapłacone w terminie.

(dowód: akta kontroli str. 26 – 28, 72 – 86, 148)

3. W wyniku sprawdzenia wniosku Spółki z dnia 14 czerwca 2007 r. do Funduszu o udzielenie dofinansowania w formie pożyczki w kwocie 1.909.800 zł, na modernizację oczyszczalni ścieków z dokumentami źródłowymi ustalono, że dane i informacje zawarte w powyższym wniosku były zgodne z dokumentami źródłowymi, a w szczególności:

² Dz.U. z 2010 r., Nr 113, poz. 759 ze zm.

³ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2007 r. w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich (Dz.U. Nr 241, poz. 1762).

- działki gruntu, na których zlokalizowana była oczyszczalnia ścieków, były własnością Spółki,
- planowany całkowity koszt zadania wykazany we wniosku w kwocie netto 2.262.228,88 zł, wynikał z kosztorysu inwestorskiego wnioskowanego zadania,
- na etapie składania wniosku, Spółka posiadała decyzję pozwolenia na budowę modernizacji oczyszczalni ścieków.

Fundusz w dniu 25 lipca 2007 r. przeprowadził kontrolę ww. wniosku, która nie wykazała nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 87 – 111)

4. Zgodnie z umową pożyczki, termin realizacji zadania określony był do dnia 30 listopada 2009 r., a termin uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektu – do dnia 31 marca 2010 r. Ustalono, że protokołem odbioru końcowego modernizacji oczyszczalni ścieków z dnia 31 sierpnia 2009 r. odebrano powyższe zadanie inwestycyjne. Komisja odbioru robót na podstawie przedłożonych dokumentów stwierdziła, że inwestycja wykonana została przez Wykonawcę w okresie od 19 listopada 2007 r. do 21 sierpnia 2009 r. Komisja nie wniosła uwag do jakości wykonanych robót (bez usterek), a wykonany obiekt, uznany został, jako gotowy do użytku. Komisja nie wniosła innych uwag ani wniosków. W protokole odbioru końcowego Wykonawca potwierdził udzielenie gwarancji na okres 3 lat.

Spółka w dniu 7 października 2009 r. skierowała wniosek do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego o wydanie pozwolenia na użytkowanie oczyszczalni ścieków po jej modernizacji. Pozwolenie na użytkowanie Spółka uzyskała decyzją z dnia 9 grudnia 2009 r., pod warunkiem wykonania robót wykończeniowych (dróg, chodników oraz piaskownika wirowego), w terminie do dnia 31 sierpnia 2010 r. Termin wykonania robót wykończeniowych na wniosek Spółki, decyzją z dnia 16 września 2010 r. PINB dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego, został przesunięty do dnia 30 listopada 2013 r. Powyższe roboty wykończeniowe nie były ujęte w umowie z Wykonawcą, ani w rozliczeniu umowy pożyczki z Funduszem.

(dowód: akta kontroli str. 6 – 13, 83 – 86, 112 – 116, 46 – 56, 144 – 146)

5. Zgodnie z umową pożyczki, Spółka zobowiązana była m.in. do przedstawienia Funduszowi dokumentów stwierdzających osiągnięcie planowanego efektu ekologicznego i rzeczowego modernizacji oczyszczalni ścieków, w terminie do dnia 31 maja 2010 r. Dokumenty te, zgodnie z § 4 pkt 5 umowy pożyczki, powinny być potwierdzone przez Urząd Miejski w Koluszkach.

Ustalono, że Urząd Miejski w Koluszkach pismem z dnia 14 maja 2010 r. potwierdził osiągnięcie planowanego efektu ekologicznego i rzeczowego modernizacji oczyszczalni ścieków. Jednak do powyższego pisma nie były załączone opinie, wyniki badań czy protokoły z kontroli państwowych organów kontroli, właściwych w sprawach ochrony środowiska.

Przesłuchany w toku kontroli NIK w charakterze świadka pracownik Urzędu Miejskiego w Koluszkach, który potwierdził osiągnięcie planowanego efektu ekologicznego i rzeczowego modernizacji oczyszczalni ścieków, w sprawie tej złożył następujące zeznanie:

W sprawie tej został sporządzony jeden dokument z dnia 14 maja 2010 r. znak GII-7034-4/7690/2010 pn. „Potwierdzenie planowanego efektu ekologicznego i rzeczowego”, który został podpisany przeze mnie z upoważnienia Burmistrza Koluszek.

Potwierdzenie efektu ekologicznego i rzeczowego dokonałam na podstawie przedstawionych przez Koluszkowskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o. o. w Koluszkach dokumentów odbioru końcowego ww. zadania inwestycyjnego. W czynnościach odbiorowych powyższego zadania nie uczestniczyłam, jako członek komisji odbiorowej. W sprawie potwierdzenia efektu ekologicznego Urząd Miejski w Koluszkach nie występował o przeprowadzenie kontroli przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi lub do organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w celu uzyskania pozytywnej opinii w zakresie oddziaływania na środowisko zrealizowanej inwestycji, potwierdzone m.in. wynikami badań osadów ściekowych. Według mojej wiedzy, sporządzone przeze mnie ww. potwierdzenie planowanego efektu ekologicznego i rzeczowego zostało przez Spółkę przedstawione Funduszowi, który przyjął go bez zastrzeżeń.

(dowód: akta kontroli str. 6 – 13, 117 – 118, 119 – 120)

W okresie realizacji modernizacji oczyszczalni ścieków, Fundusz przeprowadził 8 kontroli, w tym jedną po zakończeniu zadania (w dniu 15 września 2009 r.), które nie wykazały nieprawidłowości.

W wyniku przeprowadzonych w toku kontroli NIK oględzin terenu i obiektów Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Koluszkach ustalono, że wykonane zostały wszystkie budowle, budynki, instalacje i urządzenia techniczne, wchodzące w skład zadania modernizacji oczyszczalni ścieków. Były to: dwie komory tlenowe stabilizacji osadu nadmiernego, budynek z urządzeniami odwadniania i wapnowania osadu, zadaszony magazyn osadu odwodnionego, przepompownia ścieków oczyszczonych do płukania pras filtracyjnych oraz komory krat i punktu zlewnego ścieków dowożonych, sieci technologiczne łączące objekty oczyszczalni, instalacje sieci elektrycznych, komora rozdziału osadu, komora zasuw, stacja dmuchaw, przebudowa zasilania (podstacji SN i NN), wymiana zastawek na obiektach oczyszczalni. Stwierdzono, że wykonane ww. budowle, budynki, instalacje i urządzenia techniczne były sprawne oraz były użytkowane.

W wyniku wykonania powyższego zakresu rzeczowego zadania, uzyskano efekt ekologiczny polegający na: uzyskiwaniu osadów ściekowych (podanych procesowi stabilizacji i higienizacji) co umożliwiała ich rolnicze wykorzystanie, poprawie jakości odprowadzanych ścieków, a także zmniejszyła się objętość osadów (z uwagi na większe odwodnienie). Stwierdzono, że zakres uzyskanego efektu ekologicznego i rzeczowego zadania, był zgodny z wnioskiem do Funduszu o uzyskanie pożyczki, a sposób ich potwierdzenia, zgodny z umową pożyczki.

(dowód: akta kontroli str. 121 – 137, 138 – 143, 118)

6. Zgodnie z umową pożyczki, termin dostarczenia końcowego rozliczenia kwoty pożyczki określony był do dnia 31 grudnia 2009 r.

Ustalono, że Spółka pismem z dnia 16 grudnia 2009 r. skierowanym do Funduszu, przesłała zbiorcze rozliczenie pożyczki oraz zbiorcze zestawienie dowodów zapłaty dotyczących modernizacji oczyszczalni ścieków.

Na podstawie oryginałów faktur wraz z załączonymi do nich protokołami odbioru robót oraz przelewów bankowych dot. realizacji modernizacji oczyszczalni ścieków

ustalono, że dane wynikające z faktur i przelewów, m.in. dot. wykonawców, wykonanych prac, robót, dostaw i usług, dat wystawienia faktur i dat zapłaty oraz ich wartości netto i brutto, były zgodne z przedłożonym do Funduszu ww. rozliczeniem końcowym.

Pożyczka w kwocie 1.909.800 zł została rozliczona w oparciu o siedem faktur wykazanych w rozliczeniu końcowym zadania, a faktury te zostały dodatkowo ostemplowane pieczętkami Funduszu, z naniesionymi kwotami przyjętymi do rozliczenia pożyczki.

Umowa pożyczki nie przewidywała zatwierdzenia przez Fundusz rozliczenia umowy. Z protokołu kontroli modernizacji oczyszczalni ścieków z dnia 15 września 2009 r. przeprowadzonej przez Fundusz wynika, że zadanie inwestycyjne wykonane zostało w całości i nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 6 – 13, 144 – 148, 135 – 137)

7. Ustalono, że do czasu niniejszej kontroli NIK, z tytułu udzielonej pożyczki, Spółka spłaciła 60% kwoty pożyczki (spłacono 1.145.880 zł, na ogólną kwotę 1.909.800 zł). Dokonane przez Spółkę spłaty rat pożyczki w raz z odsetkami, były w wysokościach i terminach ustalonych w umowie pożyczki.

(dowód: akta kontroli str. 149 – 150)

Zgodnie z umową pożyczki ze zmianą wprowadzoną aneksem Nr 4 z dnia 12 stycznia 2012 r., Spółka uzyskała możliwość umorzenia 40% pożyczki (wg umowy pierwotnej 35%), w przypadku przeznaczenia całości środków pochodzących z umorzenia na realizację innego zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, wskazanego we wniosku o umorzenie.

Spółka skorzystała z powyższej możliwości umorzenia 40% pożyczki, występując do Funduszu z wnioskiem z dnia 7 lutego 2012 r. o umorzenie kwoty 763.920 zł z otrzymanej pożyczki 1.909.800 zł, deklarując przeznaczenie umorzonej kwoty na zadanie pn. „Przebudowa sieci ciepłej wraz z przyłączami – Etap V”. Fundusz w dniu 21 lutego 2012 r. przeprowadził kontrolę ww. wniosku o umorzenie – kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

Fundusz pismem z dnia 26 marca 2012 r. poinformował Spółkę o pozytywnym rozpatrzeniu powyższego wniosku, a następnie w dniu 28 czerwca 2012 r. została zawarta pomiędzy Funduszem a Spółką umowa o umorzeniu 40% pożyczki, tj. kwoty 763.920 zł wraz z należnymi odsetkami w kwocie 16.740,82 zł, pod warunkiem przeznaczenia kwoty umorzenia na realizację zadania wymienionego we wniosku o umorzenie, w terminie do dnia 31 października 2013 r.

Spółka pismem z dnia 26 czerwca 2013 r. skierowała do Funduszu wniosek aktualizacyjny w sprawie umorzenia, w części dotyczącej przeznaczenia kwoty umorzenia pożyczki, tj. przeznaczenia kwoty umorzenia na 3 zadania dotyczące budowy i przebudowy sieci wodociagowych oraz jedno zadanie dotyczące termomodernizacji budynku kotłowni. W odpowiedzi na powyższy wniosek aktualizacyjny, Fundusz pismem z dnia 9 lipca 2013 r. (data wpływu – 12 lipca 2013 r.), poinformował Spółkę o konieczności dokonania uzupełnień złożonego wniosku aktualizacyjnego (sprawa w toku).

(dowód: akta kontroli str. 32 – 45, 151 – 182)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W ocenie NIK potwierdzenie osiągnięcia planowanego efektu ekologicznego i rzeczowego modernizacji oczyszczalni ścieków, dokonane zostało bez zachowania należytej staranności, lecz w żadnym stopniu, nie obciąża to Spółki.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, działalność kontrolowanej jednostki, w zbadanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski.

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴, odstępuje od formułowania wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia.

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

Łódź
miejscowość

, dnia 23 lipca 2013 r.
data

Kontroler

Lech Popławski
Główny Specjalista
Kontroli Państwowej

.....
Lech Popławski
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Z up. Dyrektora
Andrzej Cieniewski
Wicedyrektor

.....

podpis

⁴ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

